

Werknemer onzeker over nieuwe pensioen - Pensioen APK lijkt goed idee

Den Haag, 17 maart 2023

De nieuwe pensioenwet biedt werknemers een aantal keuzes tijdens het werkzame leven (pensioenopbouw) en bij de aanvang van het pensioen. Een van de opvallendste en meest gevreesde wijzigingen is het toegenomen beleggingsrisico en de keuzes die in de beleggingen, al dan niet individueel, moeten worden gemaakt. Hoewel zes op de tien werknemers aangeven het belangrijk te vinden dát er keuzes zijn, ligt de keuze rondom beleggingsrisico's zwaar op de maag.

Aegon liet Motivaction onderzoeken hoe ruim 500 mensen die een pensioen opbouwen via hun werkgever aankijken tegen de keuzemogelijkheden die de nieuwe pensioenwet biedt. Die werknemer begint trouwens gelijk op achterstand, want tachtig procent van de ondervraagden is onwetend over wat er staat te gebeuren met het nieuwe pensioen. Die onwetendheid is vooral hoog bij vrouwen, jongeren en praktisch opgeleiden. Dat zijn ook de doelgroepen die het minst enthousiast zijn over het moeten maken van keuzes. Informatie over het nieuwe pensioenstelsel via de media bereikt vooral hoogopgeleide mannen. Dat betekent niet dat er geen wensen en ideeën zijn over de inrichting van het eigen pensioen.

Behoeftte aan zekerheid

Bij de afwegingen in de keuzes laten werknemers zich leiden door gemak en de behoefte aan zekerheid. Zekerheid dat men na de pensionering de huidige levenswijze en standaard kan voortzetten, een wens die drie kwart heeft. Van de keuzes spreken de bijspaarmogelijkheid en de hoog-laagconstructie (de eerste jaren een hoger pensioen en daarna een lager pensioen) het meest aan. De helft vindt dit de meest aansprekende opties die de wet biedt. Onderaan het wensenlijstje staan de eerder genoemde beleggingsrisico's die moeten worden genomen om zo de hoogst haalbare pensioenuitkering te kunnen realiseren.

Er is dus veel werk aan de winkel voor de pensioensector, de werkgevers en voor financieel adviseurs. De keuzebegeleiding van werknemers is vanaf 1 juli aanstaande wettelijk belegd bij de pensioenuitvoerders: de pensioenfondsen, de pensioenverzekeraars en de premiepensioeninstellingen. Informatie die zij verstrekken moet "correct" zijn en zij moeten de deelnemers "op een adequate wijze" begeleiden bij het maken van hun keuzes binnen de pensioenovereenkomst.

Pensioen APK lijkt goed idee

Lage bekendheid met de pensioenwet, angst, boosheid of onverschilligheid omtrent deze transitie, gebrek aan urgentie of zicht op het juiste moment, de wens voor gemak en zekerheid spelen al met al een rol bij de uitdagingen om de pensioenopbouwer te begeleiden. Maar hoe? Om overzicht te verkrijgen en keuzes te kunnen maken in het pensioen, is er primair behoefte aan heldere informatie op de website mijnpensioenoverzicht.nl. Dat is veruit de favoriete online-bron. Daarnaast verwacht men ook heldere informatie op de website van de eigen pensioenuitvoerder.

Uit het onderzoek blijkt dat bijna de helft van de werknemers een voorkeur heeft voor een persoonlijk gesprek over hun pensioentoekomst en de daarbij horende

keuzes. 41% Staat positief tegenover het idee van een Pensioen APK. Een periodiek, vrijwillig gesprek met een deskundige die kan ingaan op de individuele situatie van een werknemer. Zo'n adviesgesprek kan worden betaald door de werkgever (eventueel uit het opleidingsbudget), de overheid of uitvoerder. 6% zou het zelfs uit eigen zak willen betalen. De ruime meerderheid (59%) vindt eens per drie of vijf jaar voor deze APK voldoende, 20% pleit voor de mogelijkheid van een jaarlijkse check. Mannen hebben behoefte aan een hogere frequentie van de gesprekken, en dat geldt ook naarmate men ouder wordt en de pensioendatum nadert. Daarbij heeft een face-to-face gesprek (61%) de voorkeur boven een onlinegesprek (19%).

"Extra aandacht"

Uit dit onderzoek blijkt dat de pensioensector veel te doen staat. Aegon-directielid Pauline Derkman: "De wens om keuzemogelijkheden te bieden aan werknemers en de pensioenopbouw veel transparanter te maken, heeft veel consequenties. Communiceren over pensioen wordt belangrijker dan ooit. Het mag duidelijk zijn dat we als sector daarbij extra aandacht moeten hebben voor mensen die we tot nu toe slecht weten te bereiken, namelijk vrouwen, jongeren en praktisch opgeleiden. Hoe gericht en persoonlijker we dat doen, hoe beter het is. Bij ons doen we dat onder het motto *Is jouw pensioen akkoord?*" De premiepensioeninstelling van Aegon, Cappital, is inmiddels voorbereid op wat 1 juli komen gaat.

Aanbevelingen uit het onderzoek

De bekendheid over het intreden van de nieuwe wet en de gevolgen hiervan moeten verder vergroot worden. Uit het onderzoek blijkt dat differentiatie en maatwerk hiervoor noodzakelijk zijn:

1. Focus op onderwerpen en keuzes die het meest aanspreken en die bijdragen aan een gevoel van zekerheid, zoals bijsparen en de mogelijkheid eerder te stoppen met werken. Nu ligt de nadruk vooral op het moeten nemen van beleggingsrisico's.
2. Het gevoel van angst moet verlaagd worden. Vrouwen, jongeren en praktisch opgeleiden zijn meer wars van risico's. Communiceer vanuit zekerheden: als je de huidige levensstandaard na je pensioen wilt houden, moet je nu aan de slag om ...
3. Bied inzicht in de keuzes die anderen in vergelijkbare omstandigheden maken, ook dat is een vorm van zekerheid. Vooral jongeren zijn gevoelig voor peer pressure.
4. Formuleer bij de diverse doelgroepen handige momenten om de pensioenregeling ter sprake te brengen. Grijp bijvoorbeeld de uitbetaling van het vakantiegeld aan om op de mogelijkheid tot bijsparen te wijzen.
5. Breid mijnpensioenoverzicht.nl uit met informatie over de nieuwe wet en de keuzemogelijkheden. Deze website wordt door velen gezien als objectieve autoriteit.
6. De huidige communicatiemiddelen en -kanalen bereiken vooral hoogopgeleide mannen. Om ook vrouwen, jongeren en praktisch opgeleiden te bereiken is het zaak hen te betrekken bij de vormgeving en kanaalkeuze over pensioenkeuzes.